Európai Parlament
2024-2029

Külügyi Bizottság

2025/2250(INI)

16.2.2026

JELENTÉSTERVEZET

a Bizottság Albániáról szóló 2025. évi jelentéséről
(2025/2250(INI))

Külügyi Bizottság

Előadó: Andreas Schieder

TARTALOM

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY 3

INDOKOLÁS 8

MELLÉKLET: NYILATKOZAT AZ ÉSZREVÉTELEKRŐL 9

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a Bizottság Albániáról szóló 2025. évi jelentéséről
(2025/2250(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről az Albán Köztársaság közötti stabilizációs és társulási megállapodásra[1],

– tekintettel Albánia európai uniós tagságra irányuló, 2009. április 24-i kérelmére,

– tekintettel az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról szóló, 2021. szeptember 15-i (EU) 2021/1529 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2],

– tekintettel a Nyugat-balkáni Reform- és Növekedéstámogató Eszköz létrehozásáról szóló, 2024. május 14-i (EU) 2024/1449 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[3],

– tekintettel „A csatlakozási folyamat javítása – hiteles uniós perspektíva a Nyugat-Balkán számára” című, 2020. február 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0057),

– tekintettel „A Nyugat-Balkánra vonatkozó új növekedési terv” című, 2023. november 8-i bizottsági közleményre (COM(2023)0691),

– tekintettel Albániának az uniós Reform- és Növekedéstámogató Eszköz keretében benyújtott, a Bizottság által 2024. október 23-án jóváhagyott reformprogramjára,

– tekintettel a „2025. évi jogállamisági jelentés” című, 2025. július 8-i bizottsági közleményre (COM(2025)0900), amelyet a „2025. évi jogállamisági jelentés – Országfejezet – A jogállamiság helyzete Albániában” című bizottsági szolgálati munkadokumentum kísér (SWD(2024)0928),

– tekintettel a „2025. évi közlemény az EU bővítési politikájáról” című, 2025. november 4-i bizottsági közleményre (COM(2025)0690) és az azt kísérő, „2025. évi jelentés Albániáról” című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2023)0690),

– tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (ODIHR) választási megfigyelő missziójának 2023. október 23-i, Albánia 2025. május 11-i parlamenti választásairól szóló végleges jelentésére,

– tekintettel a Brüsszelben tartott 2025. december 17-i EU–Nyugat-Balkán csúcstalálkozón elfogadott nyilatkozatra,

[1] HL L 107., 2009.4.28., 166. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
[2] HL L 330., 2021.9.20., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
[3] HL L, 2024/1449, 2024.5.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– tekintettel az Albániáról szóló korábbi állásfoglalásaira,

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A10-0000/2026),

A. mivel az EU bővítése továbbra is stratégiai befektetést jelent a békébe, a biztonságba, a stabilitásba, valamint a demokratikus és társadalmi-gazdasági fejlődésbe az egész európai kontinensen;

B. mivel Albánia továbbra is egyértelmű stratégiai irányvonalat követ az uniós tagság felé, és bizonyította, hogy teljes mértékben igazodik az EU közös kül- és biztonságpolitikájához (KKBP);

C. mivel Albánia 2014 óta uniós tagjelölt ország, 2022 júliusában megkezdte a csatlakozási tárgyalásokat, 2023 novemberében sikeresen lezárta az átvilágítási folyamatot, és 2024. október 15. és 2025. november 17. között megnyitotta a tárgyalási fejezetek valamennyi témakörét;

D. mivel a Bizottság Albániáról szóló 2025. évi jelentése megerősíti, hogy az ország a csatlakozással kapcsolatos legtöbb területen további előrelépéseket tett, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy mélyrehatóbb, következetesebb és visszafordíthatatlan reformokra van szükség;

E. mivel a bővítési folyamat hitelessége a szigorú feltételrendszertől, az érdemeken alapuló előhaladástól és a reformok hatékony végrehajtásától függ, nem pedig kizárólag a jogszabályok hivatalos elfogadásától;

F. mivel a demokratikus intézmények, az igazságszolgáltatás függetlensége, a korrupcióellenes erőfeszítések, a tömegtájékoztatás szabadsága és az alapvető jogok megerősítése továbbra is alapvető fontosságú Albánia csatlakozásának ütemezése szempontjából;

G. mivel az albániai választások lebonyolításának további javítására irányuló EBESZ/ODIHR-ajánlásokat még nem hajtották végre teljes mértékben;

1. üdvözli Albánia uniós integráció iránti kiemelkedő elkötelezettségét, amely az összes politikai párt közötti konszenzuson és a polgárok elsöprő támogatásán alapul, és elismerését fejezi Albániának, amiért mindössze 13 hónapon belül megnyitotta a csatlakozási tárgyalási fejezetek valamennyi témakörét;

2. üdvözli Albánia azon törekvését, hogy 2027 végéig lezárja a csatlakozási tárgyalásokat, valamint az elmúlt években elért gyors előrelépést; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a jogszabályok alapos végrehajtását;

3. megjegyzi, hogy a Bizottság értékelése szerint Albánia választási kerete nagyjából megfelelő a valódi megmérettetésen alapuló választások lebonyolításához, ugyanakkor megismétli az egyenlőtlen versenyfeltételekkel, az adminisztratív erőforrásokkal való visszaélésekkel, a szavazatvásárlásról szóló kijelentésekkel és a szavazókra gyakorolt nyomással kapcsolatos aggályokat; felkéri ezért a többséget és az ellenzéket egy átfogó

választási reform konstruktív és inkluzív lefolytatására a civil társadalommal való szoros együttműködésben, és hogy jóval a jövőbeli választási ciklusok megkezdése előtt teljes mértékben hajtsák végre az EBESZ/ODIHR és a Velencei Bizottság függőben lévő ajánlásait;

4. aggodalmát fejezi ki a folytatódó politikai polarizáció és konfrontatív politikai diskurzus miatt, amelyek aláássák a parlamenti felügyeletet, a közbizalmat és a demokratikus intézmények hatékony működését;

5. ösztönzi a végrehajtó hatalom szigorúbb parlamenti ellenőrzését, a jogalkotási eljárások fokozott átláthatóságát, valamint a civil társadalmi szervezetekkel, a szociális partnerekkel és a független intézményekkel folytatott jelentőségteljesebb konzultációt;

Jogállamiság, igazságszolgáltatás és korrupció elleni küzdelem

6. üdvözli az igazságügyi reformfolyamat folyamatos végrehajtását, beleértve a bírák és ügyészek átvilágítását, ami hozzájárult az elszámoltathatóság és feddhetetlenség igazságszolgáltatáson belüli megerősítéséhez; rámutat azonban az igazságszolgáltatás hatékonyságával, az ügyhátralékkal, az ítélkezési gyakorlat következetességével és a jogtalan befolyásolásra irányuló kísérletekkel kapcsolatos tartós kihívásokra;

7. szorgalmazza az igazságügyi irányító szervek további megerősítését, biztosítva függetlenségüket, átláthatóságukat és szakmai kapacitásukat, valamint a bírósági infrastruktúrába és a digitalizációba történő folyamatos beruházásokat;

8. hangsúlyozza, hogy a korrupció továbbra is komoly aggodalomra ad okot, és hogy a jogi és intézményi keret vonatkozásában elért eredmények ellenére Albániának további eredményeket kell felmutatnia a nyomozás, a bűnüldözés és a jogerős ítélethozatal terén, különösen a magas szintű korrupciós ügyekben;

9. kitart amellett, hogy a polgárok állami intézményekbe vetett bizalmának megerősítése és a kiszámítható üzleti környezet lehetővé tétele érdekében minden szinten foglalkozni kell a korrupcióval;

10. kiemeli a szervezett bűnözés, többek között a pénzmosás és a kábítószer-kereskedelmi hálózatok elleni hatékony küzdelem fontosságát, és fokozott együttműködésre szólít fel az uniós ügynökségekkel, például az Europollal és az Eurojusttal;

Alapvető jogok és a tömegtájékoztatás szabadsága

11. további erőfeszítéseket szorgalmaz a véleménynyilvánítás szabadságának és a médiapluralizmusnak a védelme érdekében, beleértve a médiatulajdonosok esetleges összeférhetetlenségeinek nagyobb átláthatóságát, az újságírókra nehezedő politikai és gazdasági nyomással szembeni biztosítékokat, valamint a médiaszakemberek elleni fenyegetések és támadások hatékony kivizsgálását;

12. ösztönzi Albániát, hogy erősítse meg a kisebbségek és a kiszolgáltatott csoportok, köztük a romák és az egyiptomiak, a fogyatékossággal élő személyek, a migráns munkavállalók és az LMBTIQ±személyek védelmére szolgáló intézményi keretet, és biztosítsa a hátrányos megkülönböztetés elleni jogszabályok hatékony végrehajtását;

aggodalmát fejezi ki a politikai diskurzusban jelen lévő genderellenes retorika miatt;

13. hangsúlyozza, hogy javítani kell az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést, különösen a kiszolgáltatott és marginalizált csoportok számára;

Közigazgatási reform és kormányzás

14. elismeri a közigazgatási reform terén elért eredményeket, beleértve a stratégiai tervezést és koordinációt is; hangsúlyozza azonban, hogy további erőfeszítésekre van szükség az érdemeken alapuló munkaerő-felvételnek és a depolitizációnak a biztosításához a közszférában;

15. jobb szakpolitikai tervezést, tényeken alapuló döntéshozatalt és átlátható költségvetési folyamatokat szorgalmaz, beleértve a közpénzügyek megerősített parlamenti felügyeletét;

Társadalmi-gazdasági reformok és környezetvédelem

16. üdvözli Albánia elkötelezettségét a Nyugat-Balkánra vonatkozó új uniós növekedési terv végrehajtása iránt; megjegyzi azonban, hogy továbbra is strukturális hiányosságok állnak fenn, beleértve az informális jelleget, a termelékenység korlátozott növekedését és a kihívásokkal teli üzleti környezetet; ismét hangsúlyozza, hogy javítani kell a nyugat-balkáni országok közötti közlekedési infrastruktúrát, és fejleszteni kell a kapcsolódásokat az uniós tagállamokkal;

17. kiemeli az oktatásba, a készségfejlesztésbe és az innovációba való beruházás fontosságát a fenntartható növekedés és a társadalmi kohézió támogatása érdekében;

18. hangsúlyozza, hogy a valódi társadalmi párbeszéd kulcsfontosságú ahhoz, hogy a bővítés előnyeit a lakosság valamennyi szegmense élvezhesse; sajnálatát fejezi ki a Nemzeti Munkaügyi Tanács üléseinek alacsony gyakorisága miatt; felszólít a háromoldalú egyeztetési folyamat megerősítésére, beleértve a megfelelő szakszervezeti képviseletet; hangsúlyozza, hogy továbbra is támogatni kell a szociális partnerek kapacitásépítését;

19. aggodalommal veszi tudomásul a Bizottság azon értékelését, amely szerint az elmúlt évben nem történt előrelépés az éghajlatváltozás és a környezetvédelem területén;

Külpolitika és regionális együttműködés

20. elismerését fejezi ki amiatt, hogy Albánia továbbra is teljes mértékben igazodik az EU közös kül- és biztonságpolitikájához, köztük a korlátozó intézkedésekhez, továbbra is részt vesz a KBVP-missziókban és -műveletekben, és konstruktív szerepet tölt be a regionális stabilitás előmozdításában;

21. hangsúlyozza a jószomszédi kapcsolatok és a regionális együttműködés fontosságát, amelyek a bővítési folyamat alapvető elemei, és üdvözli Albánia aktív részvételét a regionális kezdeményezésekben;

Uniós támogatás

22. üdvözli az IPA III és a Reform- és Növekedéstámogató Eszköz keretében Albániának nyújtott uniós pénzügyi és technikai támogatást, és hangsúlyozza, hogy az ilyen támogatásnak továbbra is szorosan kapcsolódnia kell a reformok konkrét végrehajtásához és a mérhető eredményekhez;

°

° °

23. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanács elnökének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Albán Köztársaság elnökének, kormányának és parlamentjének.

INDOKOLÁS

Ez a jelentés az Albánia által az EU-hoz való csatlakozás terén elért eredményekkel kapcsolatos aktuális helyzetet és a legújabb fejleményeket értékeli. Magában foglalja a Bizottság 2025. évi bővítési jelentésére adott parlamenti választ.

Albánia 2014 óta uniós tagjelölt ország, 2022 júliusában megkezdte a csatlakozási tárgyalásokat, 2023 novemberében sikeresen lezárta az átvilágítási folyamatot, és rekord gyorsasággal mindössze egy év alatt, 2024. október 15. és 2025. november 17. között megnyitotta a tárgyalási fejezetek valamennyi témakörét.

Albániának idén és jövőre is fenn kell tartania a lendületet ahhoz, hogy teljesítse a célját, azaz 2027 végére készen álljon az uniós csatlakozásra. Ez lehetővé tenné a tagállamok számára a csatlakozási szerződés ezt követő megerősítését annak érdekében, hogy Albánia az évtized végéig belépjen az Unióba. Az elkövetkezendő időszakban alapvető fontosságú lesz az elfogadott reformok hatékony helyi szintű végrehajtása.

Ez a jelentés az Albánia által a demokratikus intézmények, a tömegtájékoztatás szabadsága, a civil társadalom bevonása, az alapvető jogok, a jogállamiság, a társadalmi-gazdasági reformok, a környezetvédelem, a regionális együttműködés és a külpolitika terén elért eredményeket értékeli.

Az elért eredmények ellenére Albánia még mindig számos olyan kihívással szembesül, mint például a belső politikai polarizáció leküzdése és a politikai kultúra előmozdítása, a jogállamiság megerősítése és a korrupcióellenes reformok megszilárdítása.

Az idei jelentés különös hangsúlyt fektet a társadalmi-gazdasági reformokra, és kiemeli, hogy a valódi társadalmi párbeszéd kulcsfontosságú ahhoz, hogy a bővítés előnyeit a lakosság valamennyi szegmense élvezhesse.

MELLÉKLET: NYILATKOZAT AZ ÉSZREVÉTELEKRŐL

Az eljárási szabályzat I. melléklete 8. cikkének megfelelően az előadó kijelenti, hogy jelentésébe olyan észrevételeket foglalt bele, amelyeket a kötelező átláthatósági nyilvántartásról[1] szóló intézményközi megállapodás hatálya alá tartozó alábbi érdekképviselőktől vagy harmadik országok hatóságainak – többek között ezen országok diplomáciai képviseleteinek és nagykövetségeinek – alábbi képviselőitől kapott az eljárás tárgyához kapcsolódó kérdésekben a jelentéstervezet elkészítése során:

1. A kötelező átláthatósági nyilvántartásról szóló intézményközi megállapodás hatálya alá tartozó érdekképviselők
2. Harmadik országok hatóságainak – többek között ezen országok diplomáciai képviseleteinek és nagykövetségeinek – képviselői
Government of Republic of Albania
Members of Parliament of the Republic of Albania

A fenti felsorolás az előadó kizárólagos felelősségi körében készült.

Amennyiben a felsorolásban természetes személyek saját nevükkel vagy feladatkörükkel vagy mindkettővel azonosítva szerepelnek, az előadó kijelenti, hogy az érintett természetes személyeknek megküldte az Európai Parlament 484. sz. Adatvédelmi nyilatkozatát (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), amely meghatározza a személyes adataik kezelésére alkalmazandó szabályokat és az említett adatkezeléshez kapcsolódó jogokat.

[1] Intézményközi megállapodás (2021. május 20.) az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a kötelező átláthatósági nyilvántartásról (HL L 207., 2021.6.11., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).